

Torstai 14.9.2006 kello 09.00 - 10.00

Läsnä

pj.	Kimmo Sasi /kok	
vpj.	Arja Alho /sd	(4 § osittain, 5—7 §)
jäs.	Heidi Hautala /vihr	
	Hannu Hoskonen /kesk	
	Roger Jansson /r	
	Johannes Koskinen /sd	
	Annika Lapintie /vas	(1—5 §)
	Outi Ojala /vas	(1—5 §, 6 § osittain)
	Reino Ojala /sd	
	Klaus Pentti /kesk	
	Markku Rossi /kesk	
	Simo Rundgren /kesk	
	Arto Satonen /kok	
	Seppo Särkiniemi /kesk	
	Ilkka Taipale /sd	
	Jan Vapaavuori /kok	
vjäs.	Veijo Puhjo /vas	(6 § osittain)
tulkki	Jenni Miettunen	
sihteerit	Kalevi Laaksonen	valiokuntaneuvos, joka laati pöytäkirjan
	Sami Manninen	valiokuntaneuvos

1 § *Nimenuuto*

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 15 jäsentä.

2 § *Päätösvaltaisuus*

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3 § *Muut asiat*

— Law and justice: The case for parliamentary scrutiny -seminaari 25.—27.9.2006 Genevessä. Osallistujista päättäminen siirrettiin perjantaihin 15.9.

— Vierailu vakuutusosoikeuteen. Päätettiin vierailun ajankohdaksi tiistai 10.10. klo 16.00.

4 § *UTP 3/2006 vp Suomen kansainvälisestä sopimuspolitiikasta ja sen kehityssuunnista*

Käsittely

Esiteltiin sihteerin laatima ehdotus valiokunnan kannanotoksi.

Käydyn keskustelun jälkeen valiokunta päätti kannanottonaan lausua seuraavaa:

Ulkoasiainministeriö on antanut ulkoasiainvaliokunnalle selvityksen Suomen kansainvälisestä sopimuspolitiikasta ja sen kehityssuuntauksista. Selvityksessä on kuvattu Suomen sopimuspolitiikan yleisiä painotuksia sekä tehty selkoa Suomen kahden- ja monenvälisten sopimussuhteiden kehityssuunnista samoin kuin Suomen noudattamasta varauksikäytännöstä. Edellinen samankaltainen selvitys on annettu ulkoasiainvaliokunnalle helmikuussa 1997.

Selvityksen antamisen taustalla on vuonna 2000 voimaan tulleen perustuslain johdosta asetetun valtiosopimustyöryhmän ehdotus valtiosopimuksia koskevan tietojenantomenettelyn kehittämisestä siten, että valtioneuvosto antaa säännöllisesti — esimerkiksi jokaisen vaalikauden alussa — eduskunnalle selonteon Suomen kansainvälisestä sopimuspolitiikasta (UM 1/2000, s. 22).

Euroopan unionin asioihin verrattuna eduskunnalla on edelleen vähän tietoja Suomen kahden- ja monenvälisten sopimusten neuvottelu- ja valmisteluvaiheista. Valtiosopimusselvityksen antamisen eräänä tarkoituksena onkin parantaa eduskunnan ja sen valiokuntien mahdollisuuksia seurata valtiosopimusten valmistelua. Siksi on tärkeää, että käsillä oleva selvitys sisältää luettelon Suomen vireillä olevista sopimusasioista. Näiden tietojen perusteella eduskunnan piirissä on mahdollista valita esimerkiksi joitakin sopimushankkeita erityisen seurannan kohteiksi.

Valtiosopimusselvitys on annettu ulkoasiainvaliokunnalle perustuslain 97 §:n 1 momentissa tarkoitettuna selvityksenä. Ulkoasiainvaliokunnan lisäksi myös eduskunnan muut valiokunnat käsittelevät nykyisin kansainvälisiä sopimusasioita. Valtiosopimuspolitiikan parlamentaarisen valvonnan kattavuuden kannalta on sen vuoksi ollut tärkeää, että ulkoasiainvaliokunta on lähettänyt selvityksen kaikkiin erikoisvaliokuntiin mahdollisia toimenpiteitä varten. Euroopan unionin jäsenyys vaikuttaa siinä määrin Suomen sopimuspolitiikkaan, että selvitys on ollut perusteltua lähettää myös suureen valiokuntaan.

Valtiosopimusselvitys on tietolähde ja eduskunnan valtioneuvoston kohdistaman parlamentaarisen valvonnan apuväline. Edus-

kunnan kukin valiokunta voi — niin halutessaan — ottaa selvityksestä ilmenevien ja esimerkiksi vastinministeriöltään saamiensa tietojen perusteella tarkemman seurannan kohteeksi asianomaisen valiokunnan toimialaan kuuluvan yhden tai useamman sopimus-hankkeen. Tässä tarkoituksessa valiokunnalla on perustuslain 47 §:n 2 momentin perusteella oikeus saada valtioneuvostolta tai asianomaiselta ministeriöltä selvitys. Lisäksi valiokunta voi saamansa selvityksen johdosta antaa lausunnon valtioneuvostolle tai ministeriölle.

Valtiosopimus selvityksen antaminen on selvityksestä ilmenevistä ymmärrettävistä syistä ajoittunut tällä kerralla vaalikauden loppuun. Ajoitus ei parhaalla mahdollisella tavalla edistä selvityksen pääasiallisen tarkoituksen toteutumista. Selvitys ei esimerkiksi ole sellainen perustuslain 49 §:n 3 momentissa tarkoitettu kansainvälinen asia, jonka käsittelyä olisi mahdollista jatkaa eduskuntavaalien jälkeen pidettävillä valtiopäivillä. Perustuslakivaliokunta pitää eduskunnan seurantamahdollisuuksien aitouden kannalta tärkeänä, että vastaisuudessa eduskunta saa käsillä olevan kaltaisella selvityksellä tai muulla vastaavalla instrumentilla tietoja Suomen sopimuspolitiikasta jo vaalikauden alussa (ensimmäisillä valtiopäivillä).

Suomen kansainvälinen sopimuspolitiikka voi olla aiheellista saattaa aika ajoin valiokuntien lisäksi myös eduskunnan täysistunnossa keskusteltavaksi. Tämä on mahdollista myös nyt käytetyn selvitysmenettelyn puitteissa. Puhemiesneuvosto nimittäin voi perustuslain 97 §:n 1 momentin nojalla päättää momentissa tarkoitettun selvityksen ottamisesta keskusteltavaksi täysistunnossa, jolloin eduskunta ei kuitenkaan tee päätöstä asiasta. Perustuslakivaliokunnan mielestä ulkoasiainvaliokunnan on selvitysmenettelyä käytettäessä aiheellista harkita täysistuntokeskustelun tarvetta ja olla asiassa aloitteellinen. Perustuslakivaliokunta kiinnittää huomiota vielä siihen, että valtioneuvosto voi antaa eduskunnalle tietoja Suomen valtiosopimuspolitiikasta myös esimerkiksi perustuslain 44 §:ssä tarkoitettulla selonteolla. Näin meneteltäessä selonteko tulee suoraan koko eduskunnan käsiteltäväksi.

Käsittely todettiin päättyneeksi.

- 5 § *E 88/2006 vp komission suosituksesta neuvostolle komission valtuuttamiseksi neuvottelemaan Euroopan neuvoston kanssa sopimus Euroopan perusoikeusviraston ja Euroopan neuvoston yhteistyöstä, EU/2005/1163, EU/2006/1168*

Käsittely

PÖYTÄKIRJA 59/2006 vp

Päätettiin, ettei asian johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

6 § **HE 112/2006 vp vanhempainpäivärahoja ja työnantajakustannusten korvaamista koskevan lainsäädännön muuttamiseksi**

Ennakkokäsittely

Merkittiin saapuneeksi professori Martin Scheininin kirjallinen lausunto, *asiakirja A 6 §*.

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- hallitussihteeri *Marjaana Maisonlahti*, sosiaali- ja terveysministeriö
- assistentti *Juha Lavapuro*, *asiakirja B 6 §*.

7 § *Seuraava kokous*

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 15.9.2006 klo 9.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Kalevi Laaksonen
valiokuntaneuvos